

Hoor- en adviescommissie

HAC 2026-32

ADVIES

AAN GEDEPUTEERDE STATEN

naar aanleiding van de behandeling van het bezwaarschrift ingevolge artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van

Stichting Natuurbelang te Heemskerk (bezwaarde), namens deze ingediend door [REDACTED] n
[REDACTED] (gemachtigden),

tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland (verweerders) van 20 januari 2026, waarin het verzoek om handhaving van bezwaarde betreffende natuurwerkzaamheden in Nationaal Park Kennemerland-Zuid wordt afgewezen.

ONTVANKELIJKHEID

Het bestreden besluit van 20 januari 2026 is een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb. Bezwaarde is verzoeker en geadresseerde van het besluit. Het bezwaarschrift is tijdig ontvangen. De statutaire doelstellingen van Stichting Natuurbelang en de activiteiten van deze stichting passen bij de activiteiten die het besluit en bezwaar bestrijken. De commissie adviseert bezwaarde te ontvangen in haar bezwaren.

GRONDSLAG

De grondslag van het bestreden besluit is gelegen in artikel 5.1, eerste lid, sub e en tweede lid sub g van de Omgevingswet en artikel 11.6, 11.27, 11.37 en 11.46 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

INHOUD VAN HET BESTREDEN BESLUIT

Handhavingsverzoek

Bezwaarde diende op 1 december 2025, aangevuld op 8 december 2025, een verzoek om handhaving in tegen voorgenomen werkzaamheden, betreffende het verwijderen van bomen en deels kaal maken van het plangebied in het Nationaal Park Kennemerland-Zuid. De werkzaamheden betreffen volgens bezwaarde geen beheer, maar een project en hebben gevolgen voor beschermde habitats zoals duinbos en voor beschermde soorten zoals de zandhagedis, korfslak en hazelworm. Het adviesrapport van Ecogroen B.V. geeft volgens bezwaarde onvoldoende zekerheid dat de genoemde maatregelen geen negatieve gevolgen zullen hebben. Een aantal habitats wordt aanzienlijk aangetast en in oppervlakte verkleind terwijl dat tegen de doelstelling van het beheerplan ingaat. Het adviesrapport gaat uit van stellingen en beweringen die in een aantal gevallen niet verder zijn onderzocht en daardoor weinig bewijskracht hebben. Bezwaarde acht een vergunningtraject met passende beoordeling noodzakelijk. Zij verzoekt om handhavend op te treden en eventuele werkzaamheden stil te leggen.

Besluit

Artikel 11.18 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bepaalt welke Natura 2000-activiteiten als vergunningvrij kunnen worden aangemerkt. Een beheerplan voor een Natura 2000-gebied is een dergelijk vergunningvrij programma. In het Beheerplan Kennemerland Zuid zijn natuurherstelmaatregelen vrijgesteld van vergunningplicht. Dit geldt voor de Natura 2000-activiteit, en tevens voor de flora- en fauna activiteit en houtopstanden-activiteit. De voorgenomen werkzaamheden vallen onder deze natuurherstelmaatregelen en zijn als zodanig opgenomen in het Beheerplan Kennemerland Zuid. Dit betekent dat de maatregelen die genomen worden in het Natura 2000-gebied 'Kennemerland

Hoor- en adviescommissie

HAC 2026-32

Zuid' zijn vrijgesteld in het Beheerplan Kennemerland Zuid 2018 - 2024 (verlengd tot 2030). De betreft de volgende natuurherstelmaatregelen:

- Het plaatselijk verwijderen van bos; dit omdat de betreffende stukken bos de overpoedering met kalkrijk zand van meer in de binnenduinen gelegen habitattypen belemmert. Daardoor zijn de in de binnenduinen gelegen habitattypen minder goed beschermd tegen stikstofdepositie. Om die arealen meer weerbaar te maken, worden enkele stukken bos verwijderd. Het betreft deels niet kwalificerend naaldbos, deels gemengd bos.
- Het plaatselijk verwijderen van struweel van duindoorn, gemengd met andere soorten waaronder meidoorn. Dit betreft in enkele gevallen afgestorven begroeiingen van duindoorn in verdroogde voormalige natte duinvalleien.
- Het baggeren van de bodems van enkele dichtgegroeide natte duinvalleien, waarbij ook de begroeiing wordt verwijderd. Hiermee wordt de successie teruggezet, en worden de vegetatie, wortelstructuren en bovenste sliblaag verwijderd waarbij alle materiaal wordt afgevoerd. Een deel wordt in het gebied hergebruikt.
- In één geval worden naaldbomen verwijderd en omgezet in loofbos.

De maatregelen leiden tot verbetering van de mogelijkheid tot overstuiving of overpoedering van meer inlands gelegen habitats met kalkrijk zand. Ook leiden de maatregelen tot verbetering van grijze duinen en natte duinvalleien (H2130 en H2190). Volgens het Natura 2000-beheerplan is voor de habitattypen Grijze duinen sprake van een 'sense of urgency'. Met 'sense of urgency' wordt richting gegeven aan het tempo van realisering van de doelen (en aan de inzet van noodzakelijke maatregelen). Van 'sense of urgency' is sprake wanneer binnen tien jaar na aanmelding mogelijk een onherstelbare situatie ontstaat. Daarom moeten ook binnen tien jaar maatregelen voor behoud zijn uitgevoerd.

Aangezien er sprake is van natuurherstelmaatregelen, is het beoordelen van eventuele stikstofdepositie tijdens uitvoering van de maatregelen niet aan de orde. Door te werken volgens het ecologisch werkprotocol worden de effecten op de lokaal aanwezige soorten tot een minimum beperkt. Het wettelijk kader over gebiedsbescherming gaat ook niet om de bescherming van individuele soorten, maar over de vraag of er significante effecten zullen zijn op de duurzame instandhouding van de soort en/of het leefgebied. Op basis van de betrokken informatie is voor verweerders afdoende aannemelijk gemaakt dat er door de zorgvuldige voorgenomen werkwijze geen sprake zal zijn van significante effecten op de duurzame instandhouding van de genoemde soorten zoals de nauwe korfslak.

Er is geen omgevingsvergunning vereist, maar wel geldt de specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. Er zijn geen aanwijzingen en/of omstandigheden die aanleiding geven voor een gerechtvaardigd oordeel dat de initiatiefnemer de zorgplicht klaarblijkelijk gaat overtreden.

Verweerders constateren geen vergunningplicht of overtreding van de natuurregels en hebben dus geen bevoegdheid om tot handhaving over te gaan. Zij wijzen het verzoek om handhaving af.

VERLOOP VAN DE PROCEDURE

- Op 27 februari 2026 is het bezwaar ontvangen tegen de beschikking van 20 januari 2026.
- De gronden zijn aangevoerd op 28 maart 2026
- Verweerders hebben op 15 mei 2026 een verweerschrift ingediend.
- Op 28 mei 2026 vond de hoorzitting plaats waar gemachtigde van bezwaarde, verweerders en de derde-belanghebbende zijn verschenen. Van de hoorzitting is een verslag gemaakt.

OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE TEN AANZIEN VAN DE BEZWAREN EN DE VERWEREN

Bezwaar 1: Over de vraag of er sprake is van vergunningplicht

Bezwaarde acht het plan waar het handhavingsverzoek op ziet vergunningplichtig. Het plan is volgens hem geen herstelmaatregel zoals opgenomen in gebiedsbeheerplan is opgenomen. Natuurmonumenten wil in Natura 2000-gebied activiteiten uitvoeren die -mogelijk- significante effecten kunnen hebben voor beschermde habitats en soorten. Effecten zijn niet uit te sluiten. Bezwaarde vindt het natuuronderzoek van Ecogroen hier niet duidelijk over. Weliswaar benoemt Ecogroen negatieve effecten van de plannen maar Ecogroen meent dat het ecologisch

Hoor- en adviescommissie

HAC 2026-32

werkprotocol voldoende zekerheid geeft om de effecten te minimaliseren. Bezwaarde vindt dit een vreemde gang van zaken en betoogt dat het rapport hier onvolledig is.

Verweer

Verweerders stellen dat er wordt gehandeld volgens het bepaalde in het Beheerplan 2018-2024, dat met 6 jaar is verlengd. In de tabellen op pagina 178 en 186 is per TBO aangegeven hoeveel hectare aan exoten en struweel wordt verwijderd. Daarmee is het maatregelenpakket te zien als passende maatregel/instandhoudingsmaatregel die noodzakelijk is voor instandhouding van het gebied.

Het Natura 2000-beheerplan is duidelijk in de urgente maatregelen waarbij is toegelicht dat bepaalde soorten weliswaar onderdeel uitmaken van een habitatype maar toch ongewenst zijn. Tevens is gesteld dat enige achteruitgang van H2160 duindoornstruweel ten gunste van habitattypen Witte duinen (H2120), Grijze duinen (H2130) of Vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.

Verweerders citeren uit het Natura 2000-beheerplan: 'Ook andere soorten kunnen in een bepaald habitatype en in bepaalde omstandigheden ongewenst zijn. Voorbeelden hiervan zijn de Gewone esdoorn, populier, abeel en Robinia. Deze soorten maken weliswaar deel uit van het habitatype Duinbos, maar kunnen ongewenst zijn in bijvoorbeeld het habitatype Grijze duinen. Ook aangeplante naaldbossen (waaronder Zwarte den) zijn vreemd aan het duingebied en zorgen voor verdroging en vastlegging. Daardoor kunnen habitattypen zoals Grijze Duinen en Vochtige duinvalleien zich hier niet ontwikkelen. Deze invasieve en gebiedsvreemde soorten zullen bij het nastreven van Natura 2000-doelen een belangrijk richtpunt zijn bij de beheermaatregelen.'

Rechtbankuitspraken zoals die over PWN in Bergen erkennen dat kap van naaldbos en dynamisering met spoed noodzakelijk is om onherstelbare ecologische schade te voorkomen. Nederland heeft binnen de Europese Unie een grote verantwoordelijkheid voor duingraslanden die behoren tot het type Grijze duinen.

Overweging commissie

Over het geschil

Het bezwaar is gericht tegen het besluit van verweerders om niet handhavend op te treden. Gelet op het algemeen belang dat is gediend met handhaving, zal in geval van overtreding van een wettelijk voorschrift het bestuursorgaan dat bevoegd is om met een last onder bestuursdwang of dwangsom op te treden, in de regel van deze bevoegdheid gebruik moeten maken. Slechts onder bijzondere omstandigheden mag het bestuursorgaan weigeren dit te doen. Dit kan zich voordoen indien concreet zicht op legalisatie bestaat.

Uit het bestreden besluit blijkt dat verweerders het verzoek om handhaving afwijzen omdat zij geen overtreding hebben geconstateerd. De maatregelen die genomen worden in het Natura 2000-gebied 'Kennemerland Zuid' zijn volgens verweerders vrijgesteld in het Beheerplan Kennemerland Zuid 2018-2024.

Bezwaarde stelt echter dat er wel sprake is van een overtreding omdat er sprake is van vergunningplicht en die vergunning ten onrechte niet is aangevraagd.

Is er sprake van vergunningplicht?

Artikel 11.18. van het Bal geeft aan dat het verbod, bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Omgevingswet, om zonder omgevingsvergunning een Natura 2000-activiteit te verrichten niet geldt voor een Natura 2000-activiteit in gevallen aangewezen in een programma. Niet bestreden wordt dat een beheerplan voor een Natura 2000-gebied zo'n programma is.

De commissie constateert dat als de werkzaamheden overeenkomen met hetgeen in het beheerplan is opgenomen, er dus geen vergunningplicht is.

De commissie gaat er onder de volgende bezwaargronden verder op in of dat hier het geval is.

Hoor- en adviescommissie

HAC 2026-32

Bezwaar 2 Ontbreken omschrijving

Volgens bezwaarde ontbreekt per deelgebied, per maatregel een duidelijke omschrijving welke soort habitat het betreft, de omvang daarvan en waarom de maatregel noodzakelijk is in het kader van bestaand beheer.

Verweer

Verweerders zijn hier onder bezwaargrond 1 al op ingegaan.

Overweging commissie

De commissie constateert dat er naast het natuuronderzoek met ecologisch werkprotocol (rapport Ecogroen 15 september 2025) voor de natuurherstelwerkzaamheden een programma van eisen is gemaakt (PVE rapport Ecogroen, 16 september 2025). In paragraaf 2 van het PVE staat per locatie een toelichting op de huidige situatie, de doelstellingen en de voorgenomen maatregelen.

De maatregelen worden als volgt omschreven:

- in Duinvallei Zuidervlak in vlak SP1_a en SP1_b grotere struikvormers (> 0,5m) inclusief wortelgestel worden verwijderd. Het overblijvende kleinere struweel wordt geklepeld. Al het vrijkomende materiaal wordt afgevoerd.
- In de Hubertusvallei worden in vlak N_1 en N_2 de meidoorn- en duindoornstruwelen, op enkele individuen na, inclusief wortelgestel verwijderd en wordt in de lagere vochtigere delen de organische bovenlaag afgeschraapt. Daarnaast worden enkele poelen in het gebied opgeschoond. Al het vrijkomende materiaal wordt afgevoerd.
- In de Olmen vallei wordt in de maatregelenvlakken in de Olmenvallei N_5 t/m 10, SP1_2 t/m 5 en SP2_12 t/m 14) alle begroeiing inclusief wortelgestel verwijderd en wordt de humeuze toplaag (10-20 cm) ontgraven tot aan de humusarme zandgrond. Het geplagde materiaal wordt gezeefd om alle wortelresten en zaden van de grond te scheiden. Al het organische materiaal wordt uit het gebied afgevoerd, de grond wordt verwerkt in een daarvoor eerder gebruikt depot binnen het plangebied. De maatregellocaties hebben een gezamenlijke oppervlakte van 4,1 hectare, totaal wordt er circa 8000 m3 ontgraven en elders in het gebied verwerkt.
- In de Zwarte dennenbossen rondom de Olmenvallei worden in maatregelenvlakken N_11 en N_12) de zwarte dennen inclusief wortelgestel verwijderd. Het aanwezige loofbos en de strooisellaag blijven gehandhaafd.

Tevens worden de Habitattypen omschreven en wordt per maatregel omschreven wat het doel van de maatregel is.

De commissie is van oordeel dat hiermee wel degelijk duidelijk is wat er met de maatregelen wordt voorgestaan en wat de redenen daarvoor zijn.

Bezwaar 3: De plannen zijn niet opgenomen in het beheerplan

Volgens Ecogroen is een van de doelen van het plan om het habitatype Grijze duinen H2130A (kalkrijk) te herstellen. Op de door Natuurmonumenten geleverde kaart is met een grote cirkel het te herstellen gebied aangegeven. Kaartmateriaal van Google Earth van 2020 maakt duidelijk dat er op dat moment nog geen sprake was van enig Grijs duin op die locatie. Pas daarna zijn grote delen van de vegetatie verwijderd. Toen het beheerplan in 2018 werd geschreven was er nog geen sprake van Grijs duinvorming in het plangebied. De plannen voor herstel Grijs duin die nu onverkort in het vigerende beheerplan zijn opgenomen kunnen geen betrekking hebben gehad op het huidige gebied.

Bezwaarde stelt dat het herstel van Grijs duin, zoals door Natuurmonumenten voorgesteld, niet wordt ondersteund door maatregelen in het beheerplan. Daarom kan het ingediende voorstel niet worden vrijgesteld voor vergunningplicht. Het plan is niet noodzakelijk voor beheer en moet beoordeeld worden met een passende beoordeling en een natuurvergunning.

De maatregelen die ten gunste van het herstel van Grijs duin zijn voorgesteld, zoals het verwijderen van bomen om de winddynamiek te herstellen, zijn niet langer gerelateerd aan het herstel van Grijs duin en moeten als apart project worden beoordeeld met een passende beoordeling.

Hoor- en adviescommissie

HAC 2026-32

Verweer

De herstelopgave en de bijbehorende natuurherstelmaatregelen zijn opgenomen in het Natura 2000-beheerplan, in opdracht van de terreinbeheerder zijn die maatregelen concreet uitgewerkt en nader onderzocht.

Overweging commissie

In het Natura 2000 beheerplan Kennemerland-Zuid 2018-2024¹ wordt beschreven dat er herstelmaatregelen dienen te worden genomen voor het Grijs duin zoals het bevorderen van verstuiwing door aanleg van stuifplekken, het verwijderen van houtopslag, exoten en habitatvreemde soorten (terugzetten struweel) en bos en het plaggen en/of chopperen.

In de tabellen op pagina 178 en 186 van het beheerplan wordt een overzicht gegeven van de te nemen maatregelen en de aantallen hectares per habitatype.

Tijdens de hoorzitting heeft bezwaarde toegelicht dat er weliswaar maatregelen zijn omschreven in het beheerplan, maar dat deze al lang geleden zijn uitgevoerd.

Verweerders hebben toegelicht dat er inderdaad al maatregelen zijn uitgevoerd, maar dat dat maar een gedeelte is van wat er op grond van het beheerplan gedaan moest worden en dat de in het geschil zijnde maatregelen een vervolg zijn op de eerder getroffen maatregelen.

Verweerders konden tijdens de hoorzitting geen duidelijk antwoord geven op de vraag hoeveel hectare er, qua maatregelen, al is uitgevoerd en hoeveel hectare nu nog gedaan moet worden. Zij gaven aan deze informatie wel te hebben, maar niet bij de hoorzitting paraat te hebben.

De commissie is van oordeel dat verweerders met data over het aantal al uitgevoerde hectares dienen te onderbouwen dat de al uitgevoerde maatregelen nog niet het volledige pakket aan maatregelen vormen zoals beschreven in het beheerplan en dat er dus nog ruimte is om, op grond van dat beheerplan, meer maatregelen te treffen.

Bezwaar 4: Winddynamiek

Bezwaarde vindt de op een kaart ingetekende winddynamiek een globale weergave zonder wetenschappelijke onderbouwing. Alleen de zuiderwinden zijn weergegeven, geen noordwestelijke winden terwijl deze in 26% van de gevallen waait en gegevens over de totale hoeveelheid wind in deze gebieden ontbreekt.

Er is geen goed onderzoek uitgevoerd, behalve deze schets zodat niet met wetenschappelijke zekerheid is vast te stellen of de maatregel noodzakelijk is en het gewenste doel bereikt. Door het ontbreken van goed onderzoek kunnen eventuele alternatieven niet worden beoordeeld en derhalve zijn er daardoor geen alternatieven meegewogen. Een plan of project kan alleen worden vergund indien er geen alternatieven mogelijk zijn.

Verweer

Rechtbankuitspraken zoals die over PWN in Bergen erkennen dat kap van naaldbos en dynamisering met spoed noodzakelijk is om onherstelbare ecologische schade te voorkomen.

Overweging commissie

De commissie heeft begrepen dat de Grijze duinen, waarvoor Nederland binnen de Europese Unie een grote verantwoordelijkheid heeft, een prioritair habitatype is dat gevaar loopt te verdwijnen. Dit is ook bevestigd in de uitspraak van de rechtbank Noord-Holland van 9 oktober 2023². De Grijze duinen hebben een 'sense of urgency' toegekend gekregen omdat het een gebied is waarin

¹ <https://www.noord-holland.nl/bestanden/pdf/N2000%20Beheerplan%20Kennemerland-Zuid%202018-2024.pdf>

² <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBNHO:2023:9860>

Hoor- en adviescommissie

HAC 2026-32

een onherstelbare toestand kan ontstaan. Maatregelen treffen om open duin te vormen is dringend nodig vanuit natuurwetgeving en het behalen van de instandhoudingsdoelstelling voor dit Natura 2000-gebied. Bos en struweel houden de 'windwerking' tegen, terwijl de vegetatie van het Grijze duin juist gebaat is bij de aanvoer van kalkrijk zand en zout uit zee. Beheermaatregelen zoals het verwijderen van struweel en in sommige gevallen bos lijken de commissie dus noodzakelijk.

Bezwaar 5: Over de negatieve effecten

Het plan ontbeert een onderzoek naar mogelijke negatieve effecten van de maatregelen zoals te lezen is op pagina 18 van het "Advies over natuurdoelen".

Het advies van de ecologische autoriteit is dan ook om in beeld te brengen welke negatieve effecten elke maatregel zou kunnen hebben op de bestaande wettelijk beschermde en niet-beschermde natuur.

Dit advies is niet meegenomen in het plan en het plan ontbeert dan ook alleen al om deze reden de nodige wetenschappelijke zekerheid dat er geen significante negatieve effecten zullen optreden door de voorgestelde maatregelen.

Verweer

Mogelijke effecten op de beschermde natuurwaarden zijn onderzocht en er wordt gewerkt volgens een ecologisch werkprotocol en een programma van eisen waarin de maatregelen concreet zijn uitgewerkt. Significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen zijn dan ook uit te sluiten. Negatieve effecten op individuele soorten zijn door de werkwijze tot een minimum beperkt.

Overweging commissie

De commissie begrijpt uit het advies van Ecogroen dat de mogelijke effecten op de beschermde natuurwaarden wel degelijk zijn onderzocht. De effecten van het voornemen zijn getoetst aan de beschermingskaders van de Omgevingswet ten aanzien van soorten, Natura 2000-gebieden en houtopstanden. Er is, zo begrijpt de commissie uit het rapport, geen sprake van significant nadelige effecten op beschermde habitattypen en soorten. Er zullen inderdaad enige effecten optreden tijdens de uitvoeringsperiode. Daarover wordt echter aangegeven dat de als gevolg van de uitvoering tijdelijke, beperkte en plaatselijke betreding, bodemverstoring en oppervlakteverlies van habitattypen niet opweegt tegen de verwachte verbetering en uitbreiding van de Natura 2000-instandhoudingsdoelen als gevolg van de uitvoering.

In het ecologisch werkprotocol en in het programma van eisen zijn de maatregelen concreet uitgewerkt. De herstelwerkzaamheden vinden gericht plaats op diverse locaties in het Natura 2000-gebied. Middels een ecologisch werkprotocol worden effecten tot een minimum beperkt.

Bezwaar 6: Datum beheerplan

Het beheerplan Kennemerland-Zuid 2024-2030 is het beheerplan van 2018-2024 wat ongewijzigd opnieuw door de provincie is vastgesteld. De beheerplannen stammen in feite uit 2018 en zijn dus niet recentelijk bijgesteld naar de daadwerkelijke situatie.

Verweer

Het verweerschrift gaat niet in op deze bezwaargrond.

Overweging commissie

De commissie constateert dat met een besluit van 17 oktober 2023 het Beheerplan Natura 2000 "Kennemerland-Zuid", vastgesteld bij besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 3 april 2018 en geldig tot en met 27 juni 2024, met zes jaar is verlengd tot en met 27 juni 2030. Bezwaarde heeft geen bezwaar ingediend tegen betreffende verlenging. Verweerders hebben desgevraagd aangegeven dat het besluit van 17 oktober 2023 onherroepelijk is geworden. De commissie is dan ook van oordeel dat deze bezwaargrond zich niet richt tegen het bestreden besluit en zodoende geen doel kan treffen.

Hoor- en adviescommissie

HAC 2026-32

Bezwaar 7: Over alternatieven

In de plannen is geen onderzoek gedaan naar mogelijke alternatieven voor beheer van het Grijs duin zoals verstuing door andere windrichting, maaien en afvoeren, begrazen, terugzetten struweel.

Verweer

Het verweerschrift gaat niet in op deze bezwaargrond. Tijdens de hoorzitting hebben verweerders aangegeven dat de alternatieven al in het beheerplan zijn onderzocht.

Overweging commissie

De commissie is van oordeel dat deze bezwaargrond zich richt op het beheerplan en daarom geen doel kan treffen.

Bezwaar 8: Over Grijs duin

Het plangebied voor Grijs duin is nog te jong om als te herstellen habitat te worden beschouwd. Het gebied was tot zes jaar geleden grotendeels bos, waardoor de plannen in feite een maatregel zijn om Grijs duin te creëren waar tal van andere maatregelen voor noodzakelijk zijn.

Voor Duinbos geldt een doelstelling van behoud van oppervlakte en kwaliteit, terwijl de kwaliteit momenteel onder druk staat. Voor Grijze duinen is er wel urgentie, maar het beheerplan uit 2024 biedt volgens bezwaarde voldoende tijd om maatregelen zorgvuldig uit te voeren zonder negatieve effecten op andere habitats.

Daarnaast is onduidelijk of het betreffende habitatype (H2130A) verbeterd moet worden of nieuw wordt aangelegd. Dit onderscheid is belangrijk, omdat de Habitatrictlijn (artikel 6 lid 2) alleen verplicht tot bescherming en behoud van bestaande habitats op het moment van aanwijzing (standstill-principe), en niet tot uitbreiding.

Omdat niet duidelijk is of H2130A hier al bestond bij aanwijzing, is volgens bezwaarde ook niet aangetoond dat de maatregel noodzakelijk is. Bovendien is het areaal Grijze duinen in het gebied al toegenomen en mogelijk voldoende. Alleen kwaliteitsverbetering kan nog nodig zijn. Daarom ontbreekt volgens bezwaarde een goede onderbouwing van het plan.

Verweer

Verweerders verwijzen naar hun eerdere reactie.

Overweging commissie

Dit is een herhaling van bezwaargrond 3. De commissie verwijst naar hetgeen daar is overwogen.

Bezwaar 8

Het plan omvat het kappen en uitdunnen van beschermde duinbossen (habitat H2180). Maatregelen zoals vlaktekap en verjongingsgaten kunnen tot ernstige ecologische schade en aantasting van de biodiversiteit leiden. Onderzoek van bosdeskundigen laat zien dat vlaktekap negatieve effecten heeft op vrijwel alle onderzochte soorten (zoals planten, vogels, insecten en vleermuizen) en leidt tot verstoring van het bosecosysteem en remming van natuurlijke ontwikkeling.

In de plannen ontbreekt een duidelijke onderbouwing van de maatregelen per deelgebied, terwijl het beheerplan juist inzet op uitbreiding en kwaliteitsverbetering van duinbos.

Bezwaarde vindt dat Ecogroen de stelling dat er voor vleermuizen voldoende alternatieven aanwezig zijn voor het verdwijnen van vliegroutes en foerageergebieden onvoldoende heeft onderbouwd. Ook wordt geen rekening gehouden met eerdere kap in de omgeving, wat volgens de Habitatrictlijn wel verplicht is bij beoordeling van effecten.

Hoor- en adviescommissie

HAC 2026-32

Bezwaarde wijst ook op mogelijke negatieve gevolgen voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Aannames over uitwijkmogelijkheden zijn niet onderbouwd en houden onvoldoende rekening met de zorgplicht.

Ook komen er beschermde soorten zoals de zandhagedis en hazelworm in het gebied voor. Verstoring of sterfte door de werkzaamheden kan niet worden uitgesloten.

Overweging commissie

Het eerste deel van deze bezwaargrond is een herhaling van bezwaargrond 1 en 2. Voor wat betreft het gestelde over de vleermuizen, vogels, zandhagedis en hazelworm merkt de commissie het volgende op.

Conform het adviesrapport blijven in en rond het maatregelengebied alternatieve lijnvormige structuren en foerageergebied voorhanden voor de vleermuizen, bij onder meer oevers van waterpartijen, andere bos- en struweelranden en luwe plekken rond hogere duinen. Zodoende gaan er door de maatregelen geen essentiële vliegroutes of foerageergebied verloren. Om verstoring van vleermuizen op vliegroutes en in foerageergebieden te voorkomen, zijn in het ecologisch werkprotocol voorzorgsmaatregelen opgenomen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de zorgplicht.

Voor het beschadigen of vernielen van nesten en rustplaatsen van vogels met een jaarrond beschermde nest- en rustplaats en het verstoren of doden van exemplaren geldt een vrijstelling van vergunningsplicht, wanneer de maatregel een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel betreft, gericht op het verbeteren of herstel van aangewezen habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De uit te voeren maatregelen kunnen beschouwd worden als instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Afbreuk aan de staat van instandhouding van vogels met een jaarrond beschermde nest- en rustplaats wordt voorkomen door bij de uitvoering van werkzaamheden zoveel mogelijk rekening te houden met de meest kwetsbare periode en indien mogelijk de nest- en rustbomen te behouden. Daarnaast wordt tijdens de uitvoering een zorgvuldige werkwijze toegepast. Hiermee wordt invulling gegeven aan de zorgplicht.

Datzelfde geldt voor de zandhagedis en de hazelworm.

Bezwaar 9 gedragscode

De gedragscode is op moment van schrijven ter discussie in een uitspraak van de rechtbank, er is in feite geen vigerende gedragscode.

Verweer

Voor het opstellen van het ecologisch werkprotocol is een gedragscode enkel als bron van informatie gebruikt.

Overweging commissie

De commissie heeft tijdens de hoorzitting nagevraagd wat bezwaarde met deze bezwaargrond wil bereiken. De commissie begrijpt uit wat bezwaarde op de hoorzitting heeft toegelicht dat de gedragscode er volgens bezwaarde voor zorgt dat er geen vergunning nodig is. De gedragscode geldt echter niet langer meer, door een uitspraak van de rechtbank. Daardoor is er onvoldoende zekerheid dat er geen negatieve gevolgen zijn.

De commissie merkt op dat de werkzaamheden vergunningvrij zijn omdat zij opgenomen zijn in het beheerplan en niet vanwege de gedragscode. De uitvoering van de werkzaamheden wordt geborgd met het ecologisch werkprotocol. De gedragscode heeft daarbij enkel als informatiebron gefungeerd.

ADVIES VAN DE COMMISSIE

Hoor- en adviescommissie

HAC 2026-32

Het vorenstaande geeft de commissie aanleiding Gedeputeerde Staten van Noord-Holland te adviseren bezwaarde ontvankelijk te achten in haar bezwaar.

De commissie komt op basis van de stukken en het verhandelde tijdens de hoorzitting voorts tot de conclusie dat het bestreden besluit in stand kan blijven mits het nader gemotiveerd wordt.

Haarlem, donderdag 28 mei 2026

de Hoor- en adviescommissie,
Kamer IV

fungerend secretaris

voorzitter